

Yargıtay 11. Hukuk Dairesi E.2025/4792 K.2026/1818 (30.03.2026)

Karar metni, Yargıtay Başkanlığı Karar Arama sistemindeki yayımlanmış hâliyle aynen aktarılmıştır; taraf adları kaynakta anonimdir.

11. Hukuk Dairesi 2025/4792 E. , 2026/1818 K.

"İçtihat Metni"

MAHKEMESİ : Samsun Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi

SAYISI : 2024/1117 Esas, 2025/1330 Karar

HÜKÜM: Kısmen kabul

İLK DERECE MAHKEMESİ : Samsun 2. Tüketici Mahkemesi

SAYISI : 2021/223 E., 2024/129 K.

Bölge Adliye Mahkemesi kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda, temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

KARAR

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; müvekkilinin davalı ... A.Ş.'nin ... sisteminden yararlanmak amacıyla acentesi olan diğer davalı ... Ltd. Şti. üzerinden 28.03.2019 başlangıç tarihli ..., ..., ... nolu poliçeler ile ... sigortası yaptırdığını, yapılan bu poliçelere güvenen müvekkilinin planladığı yatırımı arttırma kararı aldığını, davalı acentenin banka hesabına EFT olarak çeşitli tutarlarda ödemeler yaptığını, müvekkilinin toplamda 495.000,00 TL ... katkı payı ödemesinde bulunduğunu, müvekkilin anlık para ihtiyacı nedeniyle ... sisteminden çıkmak istemesi üzerine, karşılığında sigorta şirketi tarafından 312.000,00 TL iade ödemesi yapıldığını, kalan alacak ile ilgili bir ödeme yapılmadığını ileri sürerek müvekkilinin bakiye 183.000,00 TL alacağının dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalılardan müştereken ve müteselsilen tahsiline karar verilmesini talep etmiştir.

II. CEVAP

1.Davalı ... ve ... Şirketi vekili cevap dilekçesinde; müvekkili şirketin pasif husumet ehliyeti bulunmadığını, davacı ile müvekkili şirket arasında 28.03.2019 tarihinde ..., ..., ... nolu ... sözleşmelerinin (...) akdedildiğini, davacının söz konusu emeklilik sözleşmelerine ilişkin ayrılma talep formlarını imzaladığını, bunun üzerine katılımcının ... sisteminde hak ettiği tüm tutarın davacıya eksiksiz şekilde ödendiğini, ... mevzuatı ile ... aracılarının yetki ve sorumluluklarının düzenlendiğini, bu kapsamda ... aracılarının katkı payı tahsilatları yapmasının emredici olarak yasaklandığını, ... aracıları ile emeklilik şirketleri arasındaki ilişkinin sigorta acenteliği olmadığını, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (6102 sayılı TTK) kapsamında bir aracılık ilişkisi olduğunu, sigorta acentelerine ilişkin hükümlerin ... aracılarının hukuki işlemlerine uygulanmasının hukuken mümkün olmayacağını, dava konusu somut olay özelinde davacının diğer davalı şirkete yapmış olduğu iddia edilen ödemelerin veya diğer davalı şirketin davacıdan tahsil ettiği iddia edilen katkı payı ödemelerinin hiçbir hukuki dayanağı bulunmadığını, müvekkili şirketin davacıyı sözleşme müzakereleri esnasında sözleşmenin her koşulu hakkında detaylı bir şekilde bilgilendirdiğini, davacının kendisine verilen şifre ile ... sistemindeki yatırımı takip etmesine rağmen diğer davalı şirkete yapmış olduğu ödemelerin sistemde gözükmemesine ilişkin müvekkili şirkete herhangi bir bildirimde bulunmadığını, davacının çok yüksek miktartlı ödemeler yapmasının ... sisteminin asıl amacına uygun olmadığını, ... aracısına

yapılan ödemelerden müvekkili şirketin herhangi bir sorumluluğunun olmadığını savunarak davanın reddini istemiştir.

2.Diğer davalı şirket; davaya cevap vermemiş, herhangi bir savunmada bulunmamıştır.

III. İLK DERECE MAHKEMESİ KARARI

İlk Derece Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davalı ... A.Ş.'nin acentesi diğer davalı ... Ltd. Şti. üzerinden davacıya 28.03.2019 başlangıç tarihli ..., ..., ... nolu poliçeler ile ... sigortası yapıldığı, düzenlenen sözleşmeler kapsamında davacının; ... nolu ... için 4.000,00 TL, ... nolu ... için 3.000,00 TL, ... nolu ... için 3.000,00 TL katkı payı tutarını ayda bir kredi kartından ödeyeceği, davacı adına düzenlenmiş ... logolu tahsilat

makbuzları incelendiğinde açıklama kısmında "... Emekliliğim Güvende,

katkı payı, giriş aidatı, ek yatırım, başlangıç kapitali tahsilatı" açıklamasının yer aldığı, ..., ..., ... sözleşme numaralı giriş bilgi formlarının; 2. sayfasının

sonunda "yukarıda yazılı bilgileri okudum" ibaresi altında ad-soyad: ... olarak düzenlendiği, davacı ile davalı ... A.Ş. arasında akdedilen bu formların

6. sayfasında yer alan; "Önemli Uyarı:... Sistemi mevzuatı içerisinde yer

alan ... Aracıları Hakkında Yönetmelik'in 19. maddesi uyarınca "Bireysel

Emeklilik Aracısı hiçbir surette giriş aidatı, katkı payı veya benzeri adlar altında tahsilat yapamaz". Bu maddeye istinaden lütfen ... Aracısının banka hesabına

yahut kendisine elden nakit olarak, emeklilik sözleşmenize ilişkin herhangi bir ödeme

yapmayınız." ibaresi altında, sözleşme paketi gönderim seçeneklerinden; "sözleşmemin e-posta adresime

gönderilmesini istiyorum." seçeneğinin işaretli olduğu, davacı ile davalı arasında akdedilen ...'lerin onay bilgisini içeren SMS

log kayıtları incelendiğinde; 28.03.2019 tarihinde davacının cep telefonuna, ...,

..., ... teklif onay mesajının "işlem başarılıdır, sms'i gönderdik" açıklaması ile geldiği, dosya içerisindeki dekontlar incelendiğinde, davalı acente adına kayıtlı hesaba 28.03.2019-16.08.2019 tarihleri arasında

davacı tarafından 28.03.2019 tarihinde 156.000,00 TL, 16.08.2019 tarihinde 225.000,00 TL ve 75.000,00 TL tutarlı ödemelerin gerçekleştirildiği, davalı ... görüşme ses kayıtları incelendiğinde, 11.02.2020 tarihindeki görüşmede davacının müşteri temsilcisine üç adet ...'ten ayrılmak istediğini ilettiği, müşteri temsilcisi tarafından davacının cep telefon numarasının ve mail adresinin

doğruluğunun teyit edildiği,

14.02.2020 tarihli dış aramada; müşteri temsilcisinin davacının çıkış

talebine istinaden alacağı tutarlar ve kesintiler hakkında bilgi vermek istediği, davacının; kesintiler ve devlet katkıları hakkında bilgisi olduğunu, uygulaması üzerinden takip

ettiğini, bu bilgilere sahip olduğunu ve almak istemediğini belirttiği, davacı tarafın imza inkarı üzerine mahkemece aldırılan Adli Tıp Kurumu raporunda ..., ..., ... sözleşme nolu 3 adet Masak

Beyan Formunun incelendiği, formdaki imzaların davacıya ait olmadığını belirlendiği, davalı acentenin, diğer davalı ... A.Ş. ile arasındaki 04.12.2018 tarihli acentelik sözleşmesi hükümlerine aykırı davranarak;

davacının kendi hesabına yapmış olduğu ödemeleri kabul etmiş olmasına

rağmen, bu ödemeleri diğer davalı ... A.Ş. hesabına aktarmadığı, bu hususta davacıya ve davalı ... A.Ş.'ne bilgi vermediği, yasalarda hükme bağlanan "Hiçbir şekilde katılımcıdan para tahsil

edemez." yasağını ihlal ettiği, bu nedenle %50 oranında kusurlu olduğu, sigortalı davacının ise; ... ve ... giriş formlarında yazılı olan; önemli uyarı hükümlerine aykırı davranarak

... aracısına ödemeler yaptığı, kendisine verilen müşteri şifresi ile internet üzerinden

yapılan işlemleri sorgulaması ve sisteme giriş tarihleri, ödenen katkı payları ve getirilerini

öğrenme olanağı varken ihmal ettiği, ... bilgilendirme formlarında yer alan bilgilerde; sözleşme katkı payının şirket hesabına yatırılması veya aktarılması sonucu ...'in yürürlüğe gireceğini bilmekle beraber ödemelerini ... aracısının hesabına yatırmış olması sebebiyle gerçekleştirilen işlemler sebebiyle %25 oranında kusurlu olduğu, davalı ...ve ... A.Ş.'nin ise diğer davalı acentenin, davacıdan tahsilat yapması-para almasının yasak olmasına karşın, diğer davalı acentesinden gelen tahsilat-paraları sistemine

alarak, daha sonra ise; bu yoldan acenteden gelen tahsilatları sigortalılara iade

etmesi yani yasak kapsamında olduğu söylenen işlere bizzat dahil olduğu ve

güven kurumu olduğu, objektif özen yükümlülüğünün bulunduğu ve hafif kusurlarından dolayı dahi sorumluluğunun bulunduğu, ödenen paranın iadesi kapsamında sorumlu olduğu nazara alındığında %25 oranında kusurlu olduğu, davacının yapmış olduğu ödemeler, iade edilen tutarlar ve getiriler nazara alınarak bakiye 183.000,00 TL'nin müterafık kusur oranları üzerinden davalılardan alacağının bulunduğu gerekçesiyle, davalı ... A.Ş. hakkında açılan davanın kısmen kabulü ile; davacı tarafından ödenen 45.750,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı ... A.Ş.'den alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin istemin reddine, davalı ... aleyhine açılan davanın kısmen kabulü ile; davacı tarafından ödenen 91.500,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı ...'nden alınarak davacıya verilmesine, fazlaya ilişkin istemin reddine karar verilmiş, hüküm, davacı vekili ve davalı ... ve ... Şirketi vekili tarafından istinaf edilmiştir.

IV. İSTİNAF

Bölge Adliye Mahkemesinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; davacı tarafından; ...Bankası A.Ş. nezdindeki davalı acente adına kayıtlı hesaba 28.03.2019 tarihinde 156.000,00 TL, 16.08.2019 tarihinde 225.000,00 TL ve 75.000,00 TL tutarlı ödemelerin gerçekleştirildiği, anılan ödemelerin açıklamasında herhangi bir sözleşme numarası bulunmadığı, davalı acentenin para tahsil yetkisi bulunmadığı, sözleşmeye göre anılan katkı paylarının kredi kartı hesabından aylık olarak davalı sigorta hesabına aktarıldığı, davalı acentenin yetkisiz olarak davacıdan yapılan tahsilatların tamamından sorumlu olduğu, sözleşme bilgilendirme formunda davacının aracı kuruma ödeme yapmaması konusunda bilgilendirildiği, davacının dava konusu acente hesabına yaptığı ödemelerde hangi sözleşme nedeniyle ödeme yapıldığına dair açıklama bulunmadığı, davacı tarafından davalı acenteye yapılan ödemelerin davalı sigorta hesabına aktarılmadığı, davalı sigortanın herhangi bir onayı ya da icazet anlamına gelebilecek bir işlemi bulunmadığı, aracılık faaliyeti yürüten davalı acentenin katkı payı tahsil etme yetkisine haiz olmadığı halde davacının davalıya ödemiş olduğu ve iadesini talep ettiği ödemeler nedeniyle davalı ... A.Ş.'ye kusur izafe edilemeyeceği, davalı acentenin ödenmeyen kısmın tamamından sorumlu olduğu ve davacının acenteye yaptığı ödeme nedeniyle davalı sigorta şirketinin sorumluluğuna karar verilemeyeceği gerekçesiyle davacı vekili ile davalı ... A.Ş vekilinin istinaf başvurusunun

kısmen kabulüne, İlk Derece Mahkemesi kararının kaldırılmasına, yeniden hüküm kurulmasına, davalı ... A.Ş. hakkında açılan davanın reddine, davalı ... aleyhine açılan davanın kabulü ile; davacı tarafından ödenen 183.000,00 TL'nin dava tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte davalı Şirketinden alınarak davacıya verilmesine karar verilmiş, hüküm, davacı vekili tarafından temyiz edilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Dava ve Hukuki Nitelendirme

Dava, ... sözleşmesi kapsamında ödenen katkı payının iadesi istemine ilişkindir.

B. Değerlendirme ve Gerekçe

İlk Derece Mahkemesince verilen karara yönelik olarak yapılan istinaf başvurusu üzerine 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun (HMK) 355. vd. maddeleri kapsamında yöntemince yapılan inceleme sonucunda Bölge Adliye Mahkemesince esastan verilen nihai kararda, dosya kapsamına göre saptanan somut uyuşmazlık bakımından uygulanması gereken hukuk kurallarına aykırı bir yön olmadığı gibi aynı Kanun'un 369/1 hükmü ve 371. maddesinin uygulanmasını gerektirici nedenlerin de bulunmamasına göre usul ve yasaya uygun Bölge Adliye Mahkemesi kararının onanmasına karar vermek gerekmiştir.

VI.SONUÇ: Yukarıda açıklanan nedenlerle, davacı vekilinin temyiz itirazlarının reddi ile Bölge Adliye Mahkemesince verilen kararın HMK'nın 370/1 hükmü uyarınca ONANMASINA, aynı Kanun'un 372. maddesi uyarınca işlem yapılmak üzere dava dosyasının İlk Derece Mahkemesine, kararın bir örneğinin Bölge Adliye Mahkemesine gönderilmesine, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'un 73/2 hükmü gereğince Tüketici Mahkemelerinde tüketici tarafından açılan davalar harçtan muaf olduğundan, davacıdan harç alınmasına yer olmadığına, 30.03.2026 tarihinde kesin olarak oy birliğiyle karar verildi.